

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/13-12/34
Urbroj: 50301-04/12-13-16
Zagreb, 5. rujna 2013.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primitljeno: 06-09-2013		
Klasifikacijski znak:	Org. jed.	
021-12/13-09/33	65	
Uničben broj:	Pril.	Vrij.
50-13-04	-	-

✓ PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o pojavama diskriminacije za 2012. godinu - mišljenje Vlade
Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/13-09/33, urbroja: 65-13-03, od 3. srpnja 2013. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o pojavama diskriminacije za 2012. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da prihvati Izvješće o pojavama diskriminacije za 2012. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela pučka pravobraniteljica, aktom od 28. lipnja 2013. godine, uz sljedeće napomene:

U odnosu na poglavlje 2. "Pojava diskriminacije po pojedinim osnovama", točku 2.1.1. "Migranti", potrebno je istaknuti da je u sklopu Migracijske politike Republike Hrvatske za razdoblje 2013. - 2015. godine (Narodne novine, broj 27/2013) Vlada Republike Hrvatske imenovala Stalno povjerenstvo za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo, koje se sastaje redovito dva puta godišnje, a prema potrebi i češće. Također, imenovana je i Radna skupina za izradu akcijskog plana za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava na području integracije stranaca u hrvatsko društvo, radi identifikacije problema koji se javljaju u području integracije migranata, utvrđivanja mogućih zakonskih zapreka i utvrđivanja dinamike izrade potrebnih izmjena i dopuna zakonske regulative. Navedeni Akcijski plan Vlada Republike Hrvatske je donijela 25. srpnja 2013. godine, a njime su utvrđene mjere za integraciju stranaca i osiguravanje njihovog ravnopravnog statusa u gospodarskom, društvenom i kulturnom životu, s posebnim naglaskom na područje obrazovanja, rada, zapošljavanja i stanovanja.

Nadalje, u odnosu na azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom, potrebno je istaknuti da se smještaj navedenih osoba do 2013. godine osiguravao na način da je službenik za integraciju Ministarstva unutarnjih poslova putem oglasa pronalazio odgovarajući smještaj i o tome obavještavao nadležni centar za socijalnu skrb, koji je sklapao ugovor o najmu te snosio troškove najamnine i režija. Uz navedeni način osiguranja smještaja bili su vezani razni problemi, a procedura sklapanja ugovora o najmu s centrom za socijalnu skrb bila je dugotrajna i komplicirana. Radi ubrzanja i pojednostavljenja postupka osiguranja smještaja izrađen je Protokol o postupanju u osiguravanju smještaja azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom, koji će poboljšati koordinaciju službenika za integraciju Ministarstva unutarnjih poslova s centrima za socijalnu skrb. Također, početkom 2013. godine Ministarstvo socijalne politike i mladih preuzelo je nekoliko stanova od Agencije za upravljanje državnom imovinom, te se smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom organizira u tim stanovima, a nadležni centar za socijalnu skrb snosi režijske troškove. Osim toga, Ministarstvo unutarnjih poslova poduzima potrebne mjere radi osiguranja trajnog prihvatilišta za tražitelje azila na području Grada Zagreba. U svojem radu Ministarstvo unutarnjih poslova surađuje s raznim organizacijama civilnoga društva, najviše s Hrvatskim Crvenim križem, Isusovačkom službom za izbjeglice, Centrom za mirovne studije i Hrvatskim pravnim centrom, a navedene organizacije pružaju psihosocijalnu skrb tražiteljima azila i osobama kojima je odobrena međunarodna zaštita.

Vezano uz preporuku 1.b, koja se odnosi na potrebu dodatnog jačanja kapaciteta za provedbu postupka azila, uz kontinuirano provođenje dodatne obuke za sve zaposlene na poslovima azila, Vlada Republike Hrvatske napominje da je dodatna edukacija zaposlenika i planirana, osobito vezano uz postupak odobrenja zaštite, te je u tom smislu planirano održavanje radionice za službenike Ministarstva unutarnjih poslova - Odjela za azil, na temu supsidijarne zaštite, a u sklopu Europskog ureda za azil (EASO). Navedeni službenici već su pohađali europski program osposobljavanja za trenere na području azila, i to na temu "Pisanje i donošenje odluka" te na temu "Informacije o zemlji podrijetla".

Nadalje, vezano uz provođenje proaktivne politike sprječavanja diskriminacije, ksenofobije i rasizma putem medija i javnih kampanja, potrebno je istaknuti da Ministarstvo unutarnjih poslova do kraja ove godine planira održati radionicu za medije, kako bi se putem javnog izvještavanja senzibilizirala javnost u vezi s tražiteljima azila, azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom koji dolaze iz drugačijega kulturološkog, vjerskog i socijalnog podneblja.

U navedenom poglavlju navodi se i zaključak Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti (ECRI) o tome kako je razina ostvarivanja statusa izbjeglica u Hrvatskoj vrlo niska, budući da je 2010. godine samo 4% podnositelja zahtjeva dobilo status izbjeglice. Međutim, Vlada Republike Hrvatske ističe da je od ukupno 290 podnesenih zahtjeva za azil u 2010. godini doneseno 225 odluka, od kojih je 161 odluka o obustavi postupka (u slučajevima kada tražitelj azila napusti Republiku Hrvatsku prije donošenja odluke o njegovom zahtjevu) i 64 meritorne odluke. Od 64 meritorne odluke, u 2010. godini bilo je odobreno 6 zaštita, što znači da je postotak odobrenih zahtjeva u 2010. godini iznosio 9,35%. Tijekom 2012. godine, od ukupno 1.194 podnesena zahtjeva za azil, doneseno je 910 odluka, od kojih je doneseno 747 odluka o obustavi postupka i 163 meritorne odluke. Od 163 meritorne odluke, odobrena zahtjeva bila su 24, što znači da je postotak odobrenih zahtjeva u 2012. godini iznosio 14,7%. Prema raspoloživim podacima utvrđeno je da je od 2004. godine do danas odobreno ukupno 96 međunarodnih zaštita, i to 50 azila i 46 supsidijarnih zaštita.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (Narodne novine, broj 74/2013), proširene su kategorije stranaca kojima se može odobriti stalni boravak u Republici Hrvatskoj, pa se tako stalni boravak, osim strancima na privremenom boravku, može odobriti i strancima koji imaju odobren azil ili supsidijarnu zaštitu u trajanju od pet godina. Također, Nacionalnim programom zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine, predviđen je niz mjera usmjerenih prema podizanju svijesti stručne i šire javnosti o potrebi sprječavanja i suzbijanja diskriminatornog ponašanja, te o nužnosti učinkovite provedbe antidiskriminacijskog zakonodavstva, što se svakako odražava i na strance u Republici Hrvatskoj. Slijedom navedenog, Vlada Republike Hrvatske smatra da je pravni okvir za integraciju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u hrvatsko društvo u posljednjih nekoliko godina u potpunosti osiguran. Međutim, potrebno je istaknuti da je u provedbi integracijskih politika velika odgovornost i na samim azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom, kao i njihovom odnosu prema društvima i zajednicama u koje su prihvaćeni.

U točki 2.1.2. "Pripadnici nacionalnih manjina", navedeno je da Ministarstvo uprave vrlo restriktivno tumači svoje ovlasti kontrole provođenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, te ne sankcionira jedinice samouprave koje ne osiguravaju sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina. Nastavno, preporukom broj 2. utvrđeno je da Ministarstvo uprave treba izmijeniti tumačenje svoje ovlasti pri kontroli djelovanja lokalne samouprave, na taj način da započne sa sankcioniranjem jedinica samouprave koje ne osiguraju sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina. U odnosu na navedeno, napominjemo da Ministarstvo uprave provodi zakone i druge propise u okviru svojih ovlasti, odnosno djelokruga. Ministarstvo uprave obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina koja su propisana Ustavom Republike Hrvatske, Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i drugim posebnim zakonima kao središnje tijelo državne uprave neposredno provodi zakone i druge propise te obavlja upravni nadzor nad poslovima državne uprave.

U vezi s osiguravanjem sredstava za rad vijeća nacionalnih manjina, člankom 28. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da jedinice lokalne samouprave osiguravaju sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina, uključujući sredstva za obavljanje administrativnih poslova za njihove potrebe, a mogu osigurati i sredstva za provođenje određenih aktivnosti utvrđenih programom rada vijeća nacionalne manjine. Nadalje, člankom 138. Ustava Republike Hrvatske propisano je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo na vlastite prihode kojima raspolažu u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga (a navedeno je u skladu s odredbama Europske povelje o lokalnoj samoupravi, koju je ratificirala i Republika Hrvatska). Ni Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, kao niti Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ne sadrže kaznene odredbe kojima bi se moglo započeti sa sankcioniranjem jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje ne osiguravaju sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina. Ta sredstva jedinice su dužne osigurati sukladno svojim financijskim mogućnostima, u okviru prihoda kojima samostalno raspolažu.

Preporukom broj 3. napominje se da Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina treba uložiti dodatne napore u provođenje edukativnih aktivnosti o ulozi vijeća nacionalnih manjina i prema članovima poglavarstava, te službenicima jedinica lokalne samouprave. Također, u Izvješću je navedeno da različite edukativne aktivnosti, poduzete kako bi se predstavnicima nacionalnih manjina objasnilo što su vijeća nacionalnih manjina i

koja je njihova uloga pri općinskim, gradskim i županijskim tijelima vlasti, nisu bile dostupne i članovima poglavarstava te službenicima jedinica lokalne samouprave, iako oni stvarno omogućavaju oživotvorenje uloge vijeća.

S tim u vezi skreće se pozornost da poglavarstva, kao izvršna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne postoje od 2009. godine, a slijedom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj 109/2007) kojim su ta tijela ukinuta. Naime, sukladno odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, općinsko vijeće, gradsko vijeće i županijska skupština predstavnička su tijela jedinica, dok je izvršno tijelo jedinice u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik, a u županiji župan.

Također, potrebno je napomenuti da Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina kontinuirano provodi aktivnosti usmjerene na jačanje uloge vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, te su tijekom 2012. godine u organizaciji Ureda i Savjeta za nacionalne manjine održana tri seminara o ulozi i unaprjeđenju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Nadalje, kako bi se djelomično ublažio problem nedostatnog financiranja koji je najizrazitiji kod vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na područjima jedinica slabije ekonomske razvijenosti, Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o financiranju programa vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u 2012. godini (Narodne novine, broj 119/2012), kojom su obuhvaćena sva izabrana vijeća i predstavnici nacionalnih manjina koji udovoljavaju kriterijima slabije ekonomske razvijenosti, te je utvrđeno njihovo pravo na financiranje određenih programa. Kriterij ekonomske razvijenosti lokalnih jedinica utvrđen je na temelju Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, broj 89/2010). Sukladno Odluci o financiranju programa vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u 2012. godini, financirana su ukupno 74 vijeća nacionalnih manjina, s iznosom od 3.700 kuna, i 23 predstavnika, s iznosom od 1.200 kuna, a ukupno je za navedenu svrhu utrošeno 301.400 kuna.

Vežano uz točku 2.1.2.1. "Romska nacionalna/etnička manjina", Vlada Republike Hrvatske ističe da se stalni boravak može odobriti stranim državljanima koji u Republici Hrvatskoj borave pet godina na temelju odobrenog privremenog boravka, sukladno odredbama Zakona o strancima, te u postupku odobrenja stalnog boravka dokažu poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma, kao i hrvatske kulture i društvenog uređenja. Međutim, pojedine kategorije stranaca izuzete su od navedenog uvjeta: djeca predškolske dobi, odnosno osobe koje su završile osnovno, srednje ili visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj i osobe starije od 65 godina ako nisu u radnom odnosu. Na strance koji su članovi obitelji hrvatskih državljana primjenjuje se glava X. Zakona o strancima, na temelju čega im je olakšano reguliranje stalnog boravka, budući da se zahtjevu prilaže samo preslika važeće putne isprave. Navedenim proširenjem kategorije stranaca koje mogu regulirati stalni boravak, obuhvaćeni su i stranci koji su rođeni i od rođenja žive na području Republike Hrvatske, ali zbog opravdanih razloga na koje nisu mogli utjecati, nisu imali reguliran boravak. Slijedom navedenoga, stranac koji je rođen i od rođenja živi na području Republike Hrvatske, ali zbog opravdanih razloga na koje nije mogao utjecati nije imao reguliran boravak, može regulirati stalni boravak bez prethodno odobrenog privremenog boravka u trajanju od pet godina. Na ovaj način ostvaruju se zakonske pretpostavke za rješavanje pod povoljnijim uvjetima statusa one kategorije romske populacije koja ima čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom (što je cilj Zagrebačke deklaracije, a koja je rezultat Konferencije o pribavljanju civilne dokumentacije i sprječavanju osoba bez državljanstva).

Također, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (Narodne novine, broj 74/2013) proširene su i mogućnosti za reguliranje stalnog boravka i djece koja žive u Republici Hrvatskoj, a u trenutku rođenja oba roditelja imaju stalni boravak ili jedan roditelj ima stalni boravak (uz suglasnost drugog), odnosno jedan roditelj, u trenutku rođenja djeteta, ima odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a drugi je roditelj nepoznat, umro, proglašen umrlim, lišen roditeljske skrbi ili potpuno, odnosno djelomično lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb. U navedenim slučajevima roditelji odmah po rođenju djeteta mogu podnijeti zahtjev za odobrenje stalnog boravka.

Nadalje, u Izvješću se navodi da su dodatno otežavajući uvjeti propisani odredbama Zakona o prebivalištu (Narodne novine, broj 144/2012), sukladno kojima se na adresu koja nije evidentirana u registru prostornih jedinica ne može izvršiti prijava prebivališta ili boravišta, te je moguće da stanovnici nekih romskih naselja (ilegalna naselja) neće biti u mogućnosti regulirati pitanje svoga prebivališta/boravišta budući da im se kuća ili stan ne vodi u registru prostornih jedinica. S tim u vezi, treba istaknuti da je člankom 2. Zakona o prebivalištu propisano da je prebivalište mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih za životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi. Sukladno stavku 6. navedenog članka, u smislu Zakona o prebivalištu, adresa je ulica ili trg i kućni broj evidentiran u registru prostornih jedinica kojeg vodi nadležno tijelo. Na adresu koja nije evidentirana u registru prostornih jedinica ne može se izvršiti prijava prebivališta ili boravišta (nepostojeća adresa). Ova odredba je nužna kako osoba ne bi u različitim evidencijama što ih vode tijela državne uprave imala različit podatak o adresi prebivališta. Naziv adrese u svim evidencijama mora biti u skladu s podacima koji su upisana u registrima prostornih jedinica. Naime, poznati su slučajevi kada su građani tražili prijavu prebivališta na plovilo (jahte, brodovi i dr.), kamp kućice i slično, te njihovu zahtjevu za prijavu prebivališta nije moglo biti udovoljeno, uz obrazloženje da je adresa, ulica ili trg i kućni broj evidentiran u registru prostornih jedinica što ga vodi nadležno tijelo. Navedena zakonska odredba ne odnosi se samo na pripadnike romske nacionalne manjine već na sve hrvatske državljane koji žele prijaviti prebivalište ili boravište u smislu Zakona o prebivalištu, dakle odredba nije diskriminatorna u odnosu na pojedinu skupinu osoba.

Također, Vlada Republike Hrvatske ističe da je novom Nacionalnom strategijom za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine, između ostaloga, predviđeno uspostavljanje sustava praćenja napretka po prioritetnim područjima Strategije, osiguravanje prikupljanja statističkih podataka vezanih uz romsku nacionalnu manjinu te unaprjeđivanje metodologije prikupljanja tih podataka. Osim toga, osnovano je i Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije, te je Vlada Republike Hrvatske donijela i prateći Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije, kojim se detaljnije razrađuju prioritetna područja Strategije, te mjere, nositelji, rokovi i financijska sredstva potrebna za provedbu pojedinih mjera.

Nadalje, a vezano uz točku 2.1.2.2. "Srpska nacionalna/etnička manjina", Vlada Republike Hrvatske ističe da se sukladno odredbama Zakona o strancima, stalni boravak može odobriti bez prethodno reguliranog privremenog boravka povratnicima, uz uvjet da su imali prebivalište u Republici Hrvatskoj na dan 8. listopada 1991. godine, da su korisnici programa povratka ili obnove, te stambenog zbrinjavanja i da je utvrđeno da su se vratili s namjerom da trajno žive u Republici Hrvatskoj. Dakle, za navedenu kategoriju stranaca ne traži se ispunjavanje uvjeta propisanih za druge strance, tako da navedena kategorija građana svom zahtjevu prilaže samo presliku putne isprave i potvrdu da su

korisnici programa obnove, povratka ili stambenog zbrinjavanja. Važno je naglasiti da stranci na odobrenom privremenom boravku u humanitarne svrhe, te stranci na odobrenom stalnom boravku, mogu raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, što znači da imaju slobodan pristup tržištu rada u Republici Hrvatskoj. Stranci na stalnom boravku također ostvaruju sljedeća prava, sukladno propisima Republike Hrvatske kojima se uređuju pojedina područja: pravo na stručno usavršavanje, obrazovanje i studentske stipendije, pravo na socijalnu skrb, prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, pravo na doplatak za djecu te roditeljske potpore, pravo na porezne olakšice, pristup tržištu roba i usluga i slobodu udruživanja i povezivanja, te pravo članstva u organizacijama koje zastupaju radnike ili poslodavce ili organizacijama čiji članovi obavljaju posebno zanimanje, uključujući i pravo na naknade koje im takve organizacije daju.

U odnosu na navedenu problematiku stambenog zbrinjavanja (postupci stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskih prava, problemi povratnika, praksa podnošenja tužbenih zahtjeva protiv pripadnika srpske nacionalne pripadnosti koji su primili pomoć u obliku obnove u ratu oštećenih objekata, a koji ne prebivaju u njima ili ih prodaju), Vlada Republike Hrvatske napominje da sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 39/2013) ova materija, od 1. svibnja 2013. godine, nije više u nadležnosti Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, već Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje. Stoga Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije ne može biti nositelj preporuka kojima se ukazuje na ulaganje dodatnih napora radi postizanja bržeg, kvalitetnijeg i ujednačenijeg rješavanja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje, preispitivanja nejednakog postupanja u vidu podnošenja tužbenih zahtjeva i drugih sličnih poslova.

Osim toga, stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine, broj 51/2013), Zakona o izmjenama Zakona o statusu prognanika i izbjeglica (Narodne novine, broj 51/2013), te Zakona o izmjenama Zakona o obnovi (Narodne novine, broj 51/2013), dodatno su uređeni poslovi koji se odnose na stambeno zbrinjavanje. Naime, stupanjem na snagu navedenih propisa uredi državne uprave u županijama i nadležno upravno tijelo Grada Zagreba preuzimaju od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije dio poslova koji se odnose na rješavanje u prvom stupnju o pravu na stambeno zbrinjavanje, te o statusnim pravima prognanika, izbjeglica i povratnika, a Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama preuzima od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije dio poslova koji se odnose na tehničku realizaciju nabave, obnove i izgradnje stambenih jedinica za potrebe provedbe stambenih programa.

Također, Vlada Republike Hrvatske napominje da je uređivanjem upravnih postupaka u vezi sa stambenim zbrinjavanjem, na taj način da prvostupanjske postupke provode nadležni uredi državne uprave u županijama, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba, a drugostupanjske Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, osigurana nepristranost i kvalitetnija provedba navedenih poslova. Osim toga, omogućeno je da se po službenoj dužnosti pokreću postupci stambenog zbrinjavanja osoba smještenih u organiziranom smještaju i drugih osoba na koje se odnosi Regionalni stambeni program, te povratnika koji podnose zahtjeve za stambeno zbrinjavanje, radi pravodobnog izvršavanja obveze zbrinjavanja navedenih kategorija osoba. Za kategorije osoba za koje ne postoji obveza stambenog zbrinjavanja, već se ono realizira u skladu s osiguranim sredstvima u državnom proračunu i raspoloživom stambenom fondu, omogućeno je rješavanje zahtjeva

primljenih u prethodnom razdoblju u razumnom roku. Osiguravanjem prigovora na godišnje liste prvenstva koje utvrđuju nadležni uredi državne uprave u županijama, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba, osigurana je veća transparentnost postupaka obrade podnesenih zahtjeva.

Vezano za navod iz Izvješća koji se odnosi na podnošenje tužbenih zahtjeva protiv osoba koje su ostvarile pravo na obnovu, a ne prebivaju u obnovljenim stambenim jedinicama, Vlada Republike Hrvatske napominje da je ukinuto ograničenje korisnika prava na obnovu, uz rok od 30 dana za useljenje u obnovljenu kuću, ukidanjem i obveze da u njoj prebivaju 10 godina (u kojem roku kuću nisu mogli prodati, darovati ili na bilo koji drugi način otuditi bez suglasnosti nadležnog tijela).

Vezano uz točku 2.5. "Spol i spolna orijentacija (pravobraniteljica za ravnopravnost spolova)", preporuku broj 12. u kojoj se navodi da je potrebno izmijeniti Prekršajni zakon u dijelu koji se odnosi na mjere opreza kako bi bile djelotvorne, potrebno je istaknuti da navedena preporuka nije dovoljno jasna, jer se ne navodi što bi vezano za mjere opreza u Prekršajnom zakonu trebalo mijenjati. Vlada Republike Hrvatske ukazuje na to da Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine, br. 137/2009, 14/2010 i 60/2010) sadrži niz učinkovitih zaštitnih mjera (primjerice, zaštitna mjera približavanja žrtvi nasilja u obitelji, uhođenja ili uznemiravanja osobe izložene nasilju, udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora) koje se mogu primijeniti samostalno i bez izricanja kazne, odnosno druge prekršajnepravne sankcije i prije pokretanja prekršajnog postupka.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske napominje da preporuka broj 27. "Kazneni progon korisnika seksualnih usluga" (u odnosu na područje rizika višestruke diskriminacije) nije dovoljno jasna. Naime, sam kazneni progon nije u nadležnosti Ministarstva pravosuđa, a vezano uz zakonsko propisivanje kaznenog progona korisnika seksualnih usluga potrebno je istaknuti da se odredbom članka 157. stavka 2. Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/2011 i 144/2012) propisuje kažnjavanje korisnika seksualnih usluga, odnosno sankcioniranje osobe koja se koristi spolnim uslugama iako zna ili je morala i mogla znati da osoba koja pruža takvu uslugu ne čini to dragovoljno, nego pod silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti.

Vezano za preporuku broj 1. iz točke 1.3.3. "Prekršajni predmeti" i preporuku broj 23. iz točke 2.5. "Spol i spolna orijentacija", koje se odnose na poboljšanje statističkog praćenja sudskih predmeta povezanih s diskriminacijom, potrebno je istaknuti da su održani radni sastanci zaposlenika Ureda pučke pravobraniteljice i Ministarstva pravosuđa, na kojima je dogovorena izrada obrazaca za statističko praćenje sudskih predmeta povezanih s diskriminacijom, koji će biti dostavljeni sudovima i koji bi bili u primjeni od 1. siječnja 2014. godine, a Ministarstvo pravosuđa bi, kao i do sada, sudovima kontinuirano pružalo upute i potporu.

Nadalje, u odnosu na točku 2.7. "Djeca kao posebna skupina (pravobraniteljica za djecu)", potrebno je napomenuti da Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, u suradnji s Međimurskom županijom, predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama poduzima mjere kako bi se što veći broj djece romske nacionalne manjine uključilo u program predškole, te da se u osnovnim školama provode programi učenja hrvatskog jezika za djecu koja ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik, a organiziraju se i radionice za roditelje, te druge aktivnosti koje sufinancira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

U odnosu na točku 3.1.2. "Diskriminacija po osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože odnosno nacionalnog podrijetla", te napomenu da se iz podataka ne vidi značajan porast u zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina, zbog čega teško da se može govoriti o uspjehu pozitivnih mjera, Vlada Republike Hrvatske ističe da je s tim u vezi potrebno uzeti u obzir i realnu gospodarsku situaciju u Republici Hrvatskoj, posebno na planu zapošljavanja, od čega nisu izuzeta niti tijela državne uprave te stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske, uključujući i pripadnike nacionalnih manjina kao dijela zaposlenih u navedenim tijelima. Navedeno se odrazilo i na mogućnosti realizacije Plana prijma pripadnika nacionalnih manjina u državnu službu u tijela državne uprave za razdoblje od 2011. do 2014. godine.

Vezano uz Poglavlje 4. "Diskriminacija u području zdravstvene zaštite" i preporuku broj 1. kojom se Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje preporučuje ukidanje kvota za pojedine preglede u sustavu zdravstvene zaštite, te racionalizaciju utroška sredstva kroz pravedniji sustav, Vlada Republike Hrvatske napominje da je pitanje uvođenja "mjesečnih kvota" plaćanja, odnosno limita koliko će pojedinih dijagnostičkih, odnosno terapijskih postupaka ugovorna zdravstvena ustanova provesti na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, određeno Odlukom o načinu utvrđivanja maksimalnog iznosa sredstava za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Navedenom Odlukom utvrđuje se način izračuna maksimalnog novčanog iznosa sredstava za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za određeno vremensko razdoblje, a koji može ostvariti tim u pojedinoj specijalističkoj djelatnosti koji provodi specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Uvođenje maksimalnog novčanog iznosa sredstava za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite veže se uz praćenje izvršavanja ugovornih obveza koje proizlaze iz ugovornog odnosa Zavoda i njegovih ugovornih subjekata, te plaćanja koja se vrše spomenutim ugovornim subjektima Zavoda. Naime, maksimalni iznos sredstava izračunava se za svaki pojedini tim u pojedinoj specijalističkoj djelatnosti na temelju iznosa novčanih sredstava utvrđenih u skladu s ugovorenim kadrovskim i vremenskim normativom za pojedinu ugovornu djelatnost, te iznosa novčanih sredstava za medicinske materijale i lijekove.

S tim u vezi Vlada Republike Hrvatske napominje da navedeno nema utjecaja na ostvarivanje zdravstvene zaštite u konkretnom slučaju, s obzirom na to da je riječ samo o pretpostavljenom prosjeku, dok se zdravstvena zaštita za svaku pojedinu osiguranu osobu provodi u okviru potreba njezinog zdravstvenog stanja, te nije ograničena tim maksimalnim iznosom sredstava za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Naime, upućivanje na ostvarivanje zdravstvene zaštite za svaku osiguranu osobu provodi se individualno, ovisno o njezinim zdravstvenim potrebama, o čemu pak odlučuje, prema pravilima medicinske struke te konkretnom zdravstvenom stanju, izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite osigurane osobe. S obzirom na to da osiguranu osobu na ostvarivanje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite upućuje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite, on na uputnici ima mogućnost naznačiti da je riječ o potrebi hitnog provođenja određene zdravstvene pretrage, odnosno postupka, o čemu se vodi računa, te se navedena pretraga, odnosno postupak, provodi odmah, odnosno u što kraćem vremenskom roku. Nadalje, u vezi s listama čekanja, koje se u Izvješću navode kao posljedica uvođenja predmetnih "kvota plaćanja", potrebno je istaknuti da će se navedena materija regulirati općim aktom o optimalnoj granici čekanja, odnosno optimalnom roku u kojem se pojedina zdravstvena pretraga, odnosno dijagnostički ili terapijski postupak, treba provesti.

U vezi s preporukom broj 3. koja se odnosi na obavljanje kućnih posjeta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, napominjemo da navedenu materiju nije potrebno dodatno regulirati posebnim propisom, jer je to propisano Planom i programom mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, br. 126/2006 i 156/2008).

Zaključno, a vezano uz točku 5.2.1. "Govor javnih osoba", kao primjer neprihvatljivog diskriminatornog govora istaknut je javni istup tadašnjeg načelnika Policijske uprave osječko-baranjske, koji je stavljen u uzročno-posljedični kontekst s govorom ministra unutarnjih poslova za njegova posjeta Policijskoj upravi međimurskoj. Vlada Republike Hrvatske napominje da takva korelacija nije prihvatljiva, tim više što je i u odgovoru ministra unutarnjih poslova pučkom pravobranitelju, od 15. svibnja 2012. godine, obrazloženo da je u konkretnom slučaju dio njegove izjave, koji se odnosio na zastupljenost Roma u ukupnom broju počinitelja imovinskih kaznenih djela na području Policijske uprave međimurske, tendenciozno i senzacionalistički prikazan u javnim glasilima.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ranka Ostojića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova, Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Arsena Bauka, ministra uprave, prof. dr. sc. Rajka Ostojića, dr. med., ministra zdravlja, doc. dr. sc. Željka Jovanovića, dr. med., mr. oec., ministra znanosti, obrazovanja i sporta, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa, dr. sc. Zorana Pičuljana, zamjenika ministra uprave, prim. mr. sc. Marijana Cesarika, dr. med., zamjenika ministra zdravlja, Mirelu Stanić-Popović, predstojnicu Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, te Sabinu Glasovac, pomoćnicu ministra znanosti, obrazovanja i sporta.

